IL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW

Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE) hu korp konsultattiv tal-Unjoni Ewropea. Huwa magħmul minn 350 membru. L-opinjonijiet tiegħu huma meħtieġa abbażi ta' konsultazzjoni obbligatorja fl-oqsma stabbiliti mit-Trattati jew ta' konsultazzjoni volontarja mill-Kummissjoni, mill-Kunsill jew mill-Parlament. Il-Kumitat jista' wkoll joħroġ opinjonijiet fuq l-inizjattiva tiegħu stess. Il-membri tiegħu mhuma marbutin bl-ebda istruzzjoni. Għandhom jaqdu dmirijiethom b'indipendenza sħiħa, fl-interess ġenerali tal-Unjoni.

IL-BAŻI ĠURIDIKA

L-Artikolu 13(4) tat-TUE; l-Artikoli 301-304 tat-TFUE; u d-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE) 2015/1157 li tiddetermina l-kompożizzjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew.

IL-KOMPOŻIZZJONI

A. In-numru u l-allokazzjonijiet nazzjonali tas-siġġijiet (Artikolu 301 tat-TFUE)

Il-KESE bħalissa għandu 350 membru, maqsumin bejn l-Istati Membri kif ġej:

— 24 kull wieħed għall-Ġermanja, Franza, l-Italja u r-Renju Unit;

— 21 kull wieħed għall-Polonja u Spanja;

— 15 għar-Rumanija;

— 12 kull wieħed għall-Awstrija, il-Belġju, il-Bulgarija, il-Greċja, in-Netherlands, il-Portugall, ir-Repubblika Ċeka, l-Iżvezja u l-Ungerija;

— 9 kull wieħed għad-Danimarka, il-Finlandja, l-Irlanda, il-Kroazja il-Litwanja u s-Slovakkja;

— 7 kull wieħed għal-Latvja u s-Slovenja;

— 6 għall-Estonja;

— 5 kull wieħed għal Ċipru, il-Lussemburgu u Malta;

F'Mejju 2019, il-Kunsill adotta deċiżjoni li tiddetermina l-kompożizzjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew mill-21 ta' Settembru 2020. Id-deċiżjoni tadatta n-numru ta' siġġijiet fl-eventwalità li r-Renju Unit joħroġ mill-UE, bir-riżultat li 24 siġġu jiġu battala. Ir-regoli l-ġodda jallokaw siġġu ieħor lil Ċipru, l-Estonja u l-Lussemburgu, billi dawn l-Istati Membri tilfu siġġu wara l-aħħar deċiżjoni dwar il-kompożizzjoni tal-Kumitat,

minħabba l-adeżjoni tal-Kroazja. Il-bqija tas-siġġijiet battala ser jinżammu bħala riżerva għal tkabbir possibbli fil-futur. Kumplessivament, id-daqs tal-Kumitat se jiċkien minn 350 membru għal 329 jekk ir-Renju Unit joħroġ mill-UE.

B. Metodu ta' ħatra (Artikolu 302 tat-TFUE)

Il-membri tal-Kumitat jinħatru mill-Kunsill b'maġġoranza kwalifikata, abbażi ta' proposti mill-Istati Membri. Il-Kunsill jikkonsulta lill-Kummissjoni dwar dawn in-nomini (Artikolu 302(2) tat-TFUE). L-Istati Membri jeħtiġilhom jiżguraw li d-diversi kategoriji ta' attività ekonomika u soċjali jkunu rappreżentati b'mod adegwat. Fil-prattika, terz tas-siġġijiet imur għal min iħaddem, terz ieħor għall-impjegati u t-terz l-ieħor għal kategoriji oħra (bdiewa, negozjanti, professjonisti liberi, konsumaturi, eċċ.).

In-numru massimu ta' membri tal-KESE skont it-Trattat ta' Lisbona hu 350 (Artikolu 301 tat-TFUE). Għal ftit żmien dan il-limitu nqabeż bejn Lulju 2013 u Settembru 2015 minħabba l-adeżjoni tal-Kroazja fl-1 ta' Lulju 2013. Wara li żdiedu disa' siġġijiet għall-Istat Membru l-ġdid, in-numru ta' membri żdied għal 353 (minn 344). Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2015/1600 tat-18 ta' Settembru 2015 li taħtar il-membri tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew għall-perjodu mill-21 ta' Settembru 2015 sal-20 ta' Settembru 2020, għalhekk naqqset l-għadd ta' membri għal-Lussemburgu u għal Ċipru minn sitta għal ħamsa kull wieħed, u n-numru ta' membri Estonjani minn sebgħa għal sitta, b'konformità mad-distribuzzjoni tas-siġġijiet fil-Kumitat tar-Reġjuni, li wkoll għandu 350 membru.

C. Tip ta' mandat (Artikolu 301 tat-TFUE)

Il-membri tal-Kumitat huma nominati mill-gvernijiet nazzjonali u jinħatru mill-Kunsill għal mandat ta' ħames snin li jista' jiġġedded (Artikolu 302 tat-TFUE). Huma jkunu misluta minn gruppi b'interess ekonomiku u soċjali fl-Ewropa. L-aħħar tiġdid sar f'Ottubru 2015 għall-mandat 2015-2020.

Huma jagħmlu parti minn wieħed minn dawn il-gruppi:

— Min iħaddem (Grupp I);

— Ħaddiema (Grupp II);

— L-Ewropa: Diversità (Grupp III).

Il-membri jeħtiġilhom jaqdu dmirijiethom b'indipendenza sħiħa, fl-interess ġenerali tal-Unjoni (Artikolu 300(4) tat-TFUE). Kull darba li siġġu ta' membru jew membru supplenti fil-KESE jsir vakanti wara t-tmiem tal-mandat tiegħu, hemm bżonn ta' deċiżjoni tal-Kunsill separata biex dak il-membru jiġi sostitwit.

L-ORGANIZZAZZJONI U L-PROĊEDURI

Il-Kumitat mhuwiex waħda mill-istituzzjonijiet imniżżla fl-Artikolu 13(1) tat-TUE (għalkemm l-Artikolu 13(4) jsemmi li l-Kumitat jassisti lill-Parlament, lill-Kunsill u lill-Kummissjoni billi jwettaq attivitajiet konsultattivi), iżda xorta għandu livell għoli ta' awtonomija fl-organizzazzjoni u fix-xogħol tiegħu.

— Il-President u l-Bureau, kull wieħed għal mandat ta' sentejn u nofs, jinħatru mill-Kumitat minn fost il-membri tiegħu.

— Il-Kumitat jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu stess.

— Jista' jiltaqa' fuq l-inizjattiva tiegħu stess, iżda normalment jiltaqa' fuq talba tal-Kunsill jew tal-Kummissjoni.

— Sabiex iħejji l-opinjonijiet tiegħu, għandu sitt sezzjonijiet speċjalizzati għad-diversi oqsma ta' attività tal-UE (u jista' jwaqqaf sottokumitati biex jittrattaw suġġetti speċifiċi):

  — Agrikoltura, Żvilupp Rurali u Ambjent (NAT);

  — Unjoni Ekonomika u Monetarja u Koeżjoni Ekonomika u Soċjali (ECO);

  — Xogħol, Affarijiet Soċjali u Ċittadinanza (SOC);

  — Relazzjonijiet Esterni (REX);

  — Suq Uniku, Produzzjoni u Konsum (INT);

  — Trasport, Enerġija, Infrastruttura u Soċjetà tal-Informazzjoni (TEN).

— Bil-għan li jikseb effetti ta' sinerġija, jaqsam is-servizzi permanenti tas-segretarjat tiegħu fi Brussell mas-segretarjat tal-Kumitat tar-Reġjuni (fir-rigward tas-sede tiegħu fi Brussell, ara l-Protokoll Nru 6 tat-Trattat ta' Lisbona dwar il-lokalità tas-sede tal-istituzzjonijiet). Barra minn hekk, il-Bureau tal-Parlament daħal ukoll fi ftehim mal-Kumitat, fil-qafas tal-proċedura baġitarja tal-2014, bil-għan li b'mod konġunt jiksbu titjib fl-effiċjenza fil-qasam tat-traduzzjoni. Il-Kumitat għandu baġit amministrattiv annwali, inkluż fit-Taqsima VI tal-baġit tal-UE, ta' EUR 131 miljun (2014).

IS-SETGĦAT

Il-Kumitat ġie stabbilit permezz tat-Trattati ta' Ruma tal-1957 bil-għan li jinvolvi lil gruppi b'interess ekonomiku u soċjali fil-ħolqien tas-suq komuni u li jipprovdi mekkaniżmi istituzzjonali sabiex il-Kummissjoni u l-Kunsill tal-Ministri jkunu mgħarrfa dwar kwistjonijiet Ewropej. L-Att Uniku Ewropew (1986) u t-Trattat ta' Maastricht (1992) wessgħu l-firxa ta' kwistjonijiet li għandhom jiġu riferuti lill-Kumitat. It-Trattat ta' Amsterdam kompla wessa' l-oqsma għar-riferiment lill-Kumitat, u sar possibbli li jiġi kkonsultat mill-Parlament Ewropew. Bħala medja, il-KESE jipproduċi fis-sena 170 dokument ta' konsultazzjoni u opinjoni (li minnhom madwar 15 % joħroġhom fuq inizjattiva tiegħu). L-opinjonijiet huma ppubblikati fil-Ġurnal Uffiċjali. Il-Kumitat għandu funzjoni konsultattiva (Artikolu 300 tat-TFUE). L-iskop tiegħu hu li jinforma lill-istituzzjonijiet responsabbli għat-teħid ta' deċiżjonijiet tal-UE bl-opinjonijiet tar-rappreżentanti tal-attivitajiet soċjali u ekonomiċi.

A. Opinjonijiet maħruġa fuq talba tal-istituzzjonijiet tal-UE

1. Konsultazzjonijiet obbligatorji

F'ċerti oqsma msemmija speċifikament, it-TFUE jistabbilixxi li deċiżjoni tista' tittieħed biss wara li l-Kunsill jew il-Kummissjoni jkunu kkonsultaw lill-Kumitat. Dawn l-oqsma huma:

— il-politika agrikola (Artikolu 43);

— il-moviment liberu tal-persuni u tas-servizzi (Artikoli 46, 50 u 59);

- il-politika tat-trasport (Artikoli 91, 95 u 100);
- l-armonizzazzjoni tat-tassazzjoni indiretta (Artikolu 113);
- l-approssimazzjoni tal-liġijiet dwar is-suq intern (Artikoli 114 u 115);
- il-politika tal-impjieg (Artikoli 148, 149 u 153);
- il-politika soċjali, l-edukazzjoni, it-taħriġ vokazzjonali u ż-żgħażagħ (Artikoli 156, 165 u 166);
- is-saħħa pubblika (Artikolu 168);
- il-protezzjoni tal-konsumatur (Artikolu 169);
- in-netwerks trans-Ewropej (Artikolu 172);
- il-politika industrijali (Artikolu 173);
- il-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali (Artikolu 175);
- ir-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u l-ispazju (Artikoli 182 u 188);
- l-ambjent (Artikolu 192).

2. Konsultazzjoni volontarja

Il-Parlament, il-Kummissjoni jew il-Kunsill jistgħu jikkonsultaw ukoll lill-Kumitat dwar kwalunkwe suġġett li jqisu opportun. Meta dawn l-istituzzjonijiet jikkonsultaw lill-Kumitat, kemm jekk fuq bażi obbligatorja kif ukoll fuq bażi volontarja, jistgħu jimponulu terminu ta' żmien (ta' mill-anqas xahar), u n-nuqqas ta' opinjoni wara dan it-terminu ma jistax iżommhom milli jieħdu azzjoni oħra (Artikolu 304 tat-TFUE).

B. Il-ħruġ ta' opinjoni fuq l-inizjattiva tal-Kumitat stess

Il-Kumitat jista' jiddeċiedi li joħroġ opinjoni kull meta jidhirlu li hu xieraq.

Udo Bux
05/2019